

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL RINKIMŲ KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO IR
ĮGYVENDINIMO KONSTITUCINIO ĮSTATYMO Nr. XIV-1381 68, 163 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Papildyti Rinkimų kodekso 68 straipsnį paskatino tai, kad prasidėjus politinės kampanijos dalyvių registracijai ir vėliau užregistravus kandidatus ar kandidatų sąrašus, politinė organizacija ar politinės kampanijos dalyvis savo prašymu nebegali savo iniciatyva panaikinti kandidatų ar kandidatų sąrašų registracijos. Manytina, kad politinė organizacija ar politinės kampanijos dalyvis turi turėti teisę ne tik teikti, bet ir turėti teisę atšaukti savo pateiktus kandidatus ar kandidatų sąrašus.

Taip pat siūloma grąžinti anksčiau galiojusią nuostatą dėl balsų perskaičiavimo apygardos, savivaldybės rinkimų komisijai, nes dabartinis reglamentavimas neužtikrina galimybės įsitikinti, ar balsai suskaičiuoti tiksliai ir teisingai. Ne retai, balsai skaičiuojami vakaro ar nakties metu, todėl pasitaiko netikslumų. Pakeistas reglamentavimas leistų užtikrinti kokybišką rinkimų komisijų darbą, mažintų klaidingų rinkimų rezultatų skelbimą, sudarytų galimybę esant mažesniai kaip 50 balsų skirtumui privalomai perskaičiuoti balsus.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Lietuvos Respublikos Seimo Darbo partijos frakcijos nariai.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 68 straipsnyje yra nurodyta, kad kandidato ar kandidatų sąrašo registracija atšaukiama nuo tos dienos, kai panaikinamas politinės kampanijos dalyvio statusas.

Šiuo metu Rinkimų kodekso 163 straipsnyje nurodyta, kad apygardos, savivaldybės rinkimų komisija privalo priimti sprendimą perskaičiuoti visus vienmandatės rinkimų apygardos biuletenius, kai balsų skirtumas pirmą kartą balsuojant vienmandatėje rinkimų apygardoje tarp antrą ir trečią vietas užėmusių kandidatų, o per pakartotinį balsavimą ir pirmą kartą balsuojant vienmandatėje rinkimų apygardoje, kai dalyvauja tik du kandidatai, – tarp pirmą ir antrą vietas užėmusių kandidatų yra mažesnis kaip 50 ir kai iki pasirašant vienmandatės rinkimų apygardos rinkėjų balsų skaičiavimo protokolą to pareikalauja bent vienas šios komisijos narys arba politinės partijos, politinio komiteto, rinkimuose iškėlusį savo kandidatą, taip pat išsikėlusio kandidatu asmens atstovas rinkimams.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Teikiamu įstatymo projektu siūloma kandidato ar kandidatų sąrašo registraciją atšaukti nuo tos dienos, kai panaikinamas politinės kampanijos dalyvio statusas arba kandidatą ar kandidatų sąrašą teikusio registruoti rinkimų politinės kampanijos dalyvio prašymu. Politinė organizacija, politinės kampanijos dalyvis teikdamas kandidatus ar kandidatų sąrašą, teikia prašymą juos įregistruoti, todėl būtų teisinga, kad politinė organizacija, politinės kampanijos dalyvis turėtų tokią pačią teisę pateikti prašymą, kad būtų panaikinta kandidato ar kandidatų sąrašo registracija.

Taip pat siūloma, kad apygardos, savivaldybės rinkimų komisija Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka burtais parenka rinkimų apylinkę ar apylinkes, jose – kandidatų sąrašą ar sąrašus, už kuriuos paduoti balsai ir kurių kandidatų gauti pirmumo balsai turi būti perskaičiuojami, ir organizuoja balsų perskaičiavimą. Perskaičiavus balsus, rinkimų komisijos turėtų surašyti rinkimų apylinkės balsų perskaičiavimo protokolą. Jeigu, perskaičiavus balsus, apygardos rinkimų komisija nustatytų kitokius, negu buvo nustačiusi apylinkės rinkimų komisija, balsų skaičiavimo rezultatus, turėtų būti perskaičiuojami visi tos rinkimų apylinkės rinkėjų paduoti balsai. Jei tarp kandidatų sąrašų yra mažesnis kaip 50 balsų skirtumas apygardos, savivaldybės rinkimų komisija privalo perskaičiuoti rinkimų apylinkės balsus.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų pasekmių priėmus Įstatymą nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Priimtas įstatymas prisidės prie rinkimų sistemos skaidrinimo, mažins korupcijos galimybes.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai neturės.

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus įstatymo projektą, kitų įstatymų keisti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos ir Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Įstatymo projekte naujų sąvokų ir terminų nepateikiama.

11. Įstatymo projekto atitiktis Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas neprieštaruoja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir Europos Sąjungos dokumentams.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų – kas ir kada juos turėtų priimti:

Pritarus įstatymo projektui, įgyvendinamųjų teisės aktų rengti nereikės.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Valstybės lėšų įstatymo įgyvendinimui neprireiks.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Įstatymo projekto rengimo metu gauti piliečių pasiūlymai, o specialistų vertinimų ir išvadų nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai: „rinkimai“, „politinės kampanijos dalyvis“, „registracija“, „registravimas“, „balsų perskaičiavimas“.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra.

Teikia Seimo nariai

Ieva Kačinskaitė-Urbonienė

Vaida Giraitytė-Juškevičienė

Vigilijus Jukna

Valdemaras Valkiūnas

Vytautas Gapšys

Viktoras Fiodorovas

Andrius Mazuronis

Valentinas Bukauskas